

VESPRADA AMB LA IAIA

Tagline:

A molts ens fascina escoltar històries dels nostres avis, aquesta és la història que a mi em va fascinar: la història de la meua àvia.

Sinopsi:

Rosana es prepara per a anar a veure a la seua àvia Mª Rosa i berenar amb ella, a més vol que li conte anècdotes de la seua vida, per a conèixer-la millor i per a comprendre tot pel que ha passat i ha fet que hui siga qui és.

1. INT. HABITACIÓ ROSANA - VESPRADA

Una habitació amb llibres, còmics, pòsters, una consola, un llit acolorit i un escriptori replet de coses. ROSANA, amb els cabells curts de color rosa, tatuatges i pírcings, s'està preparant per a eixir al carrer. Ix de la seua habitació.

ROSANA (OFF)
¡Mamá me voy a merendar con la
iaia!

Sona una porta tancant-se.

2. INT. CUINA Mª ROSA - VESPRADA

Una cuina molt neta, entra Mª ROSA, dona d'uns 80 anys, prepara dues tasses amb llet a un li posa café soluble i l'altre ho deixa així i col·loca en una safata les dues tasses, un pot amb sucre i el café soluble. Ix de la cuina. S'escolta una porta tancar-se.

ROSANA (OFF)
¡Hola iaia!

Mª ROSA (OFF)
Ja estàs ací? Ves a la cuina i
agafa del armari les magdalenes que
he fet.

Apareix ROSANA en la cuina.

ROSANA
(gritando)
Xé iaia que bò!

Ix de la cuina.

3. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

Un saló amb un gran finestral, una taula redona en el fons amb un periquito, dues butaques i un sofà reunits entorn d'un gran televisor encés que mostra el final d'un episodi de telenovel·la. ROSANA entra en el saló i s'asseu en la taula redona, saluda al periquito, Mª ROSA està ja asseguda veient el televisor.

Mª ROSA
A vore, què vols saber?

ROSANA
Mare iaia que impacient, anem a
berenar abans, no?

M^aROSA està nerviosa.

Mª ROSA
 Acabem i ens asseiem en les
 butaques, Què tal les teues classes
 en Valencia?

ROSANA
 Pues bé, dibuixant molt com sempre,
 ara estic fent paisatges.

4. ANIMACIÓ - CRÈDITS INICIALS

Animació amb dibuixos del poble i de Mª ROSA de jove.

ROSANA
 Iaia, tu creus que jo puc aprendre
 alguna cosa del que has viscut tu?

Mª ROSA
 Ara sou molt llestos tots, la meua
 vida ha sigut un drama... Jo te la
 conte i després em dius tu si has
 apres alguna cosa.

ROSANA
 Val, aixina ho fem.

5. EXT. CARRERS - DIA

Famílies passejant pel carrer amb els xiquets. Xiquets jugant
 al carrer a la pilota, amb ninots.

ROSANA (OFF) (CONT'D)
 Com va ser la teua infància?

Mª ROSA
 Anava a escola i tenia unes amigues
 amb les quals jugava en el riu del
 poble,

6. EXT. CARRER RIU DE LES CAIXES - DIA

Sona xiquetes rient i el xipollege en l'aigua. Veiem el
 carrer 'Riu de les caixes' en l'actualitat.

Mª ROSA (OFF)
 Ara mateix aqueix riu no existeix,
 és on està ara el Centre de Salut i
 el riu passa per davall.

ROSANA (OFF)
 A tu t'agradava anar a escola?

Mª ROSA (OFF)
 Mare molt, jo vaig anar fins als
 onze anys a la mateixa que tu, al
 Cervantes.

7. EXT. COL·LEGI CERVANTES - DIA

El col·legi Cervantes, xiquets entrant al col·legi i
 acomiadant-se dels seus pares.

8. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

ROSANA y M^aROSA estan assegudes cadascuna en una butaca, han
 encés el llum de darrere d'elles.

ROSANA
 ¿Per qué vas deixar la escola?

M^aROSA engul saliva, mira cap a unes xicotetes fotos enfronte
 seua.

9. INT. CASA ANTIGA - NIT

A través d'una finestra es veu el cel fosc. Sona un gemec,
 dona adolorida. S'encén una llum a l'habitació.

Mª ROSA (OFF)
 Quan era molt xicoteta ma mare va
 caure malalta i va morir.

ROSANA (OFF)
 La tía Tere va deixar de anar a
 escola per ajudar a ton pare en
 casa?

10. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

Mª ROSA
 Sí, la meua germana va passar a ser
 la dona de la casa, la pobra, quasi
 no em vaig assabentar pero ella li
 va tocar vivir-ho tot ja més
 majoreta.

ROSANA
 Però us vau apanyar be, no?

11. EXT. CARRERS - NIT

Apareix el cel de nit i dona pas als carrers d'Ibi amb els
 fems a les portes de les cases.

Mª ROSA (OFF)

No recorde molt de eixos anys, quan va morir ma mare jo tenia set anys, si que recorde que un dia em va mossegar un gos, anava pel carrer tranquil·lament i una dona em va demanar des de la finestra de la seua casa que molestara a un gos que rebuscava entre les bosses de fem, el vaig fer i em va mossegar, després em donava vergonya explicar-ho així que simplement vaig dir que m'havia mossegat. El meu pare va contactar amb l'amo del gos i record que ens va pagar les medicines.

12. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

ROSANA

Mare què mala la senyora, te demana això i després s'amaga. I què més? Què va passar després?

13. INT. HABITACIÓ CASA ANTIGA - NIT

Apareix un home en un llit amb la llum d'una finestra il·luminant part de l'escena, deixant gran part en penombra.

Mª ROSA (OFF)

Poc després el meu pare va morir també d'un refredat.

ROSANA (OFF)

Quina edat tenies?

Mª ROSA (OFF)

Uns onze o dotze anys.

14. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

Estan les dues en silenci mirant cadascuna cap a un costat.

Mª ROSA

Em vaig haver d'anar a Banyeres de Mariola amb la meua tia.

15. EXT. CARRERS BANYERES - DIA

Apareixen els carrers amb costeretes de Banyeres de Mariola.

Mª ROSA (OFF)
 Vivia amb la meua tia i els meus tres cosins, els tres tenien problemes de mobilitat així que sempre estaven a casa. Vaig ajudar la meua tia a cuidar d'ells, calia moure'ls les cames perquè no se'ls quedaren engarrotades, ajudar-los a menjar, alçar-los i ficar-los al llit.

16. INT. CASA ANTIGA BANYERES - DIA

Imatges d'una casa antiga i una persona mirant per la finestra en contra llum. Sona el soroll d'una ràdio antiga.

Mª ROSA (OFF) (CONT'D)
 Escoltaven la ràdio per a entretindre's i miraven per la finestra el que ocorria fora als carrers, ella tenia una capseta amb uns ninots amb els quals jugava a vegades.

ROSANA (OFF) (CONT'D)
 Què més feies quan estaves allí?

17. EXT. CARRERS BANYERES - DIA

L'exterior de la fàbrica i els voltants.

Mª ROSA (OFF)
 Anaba a una fàbrica a cuidar de un dels fills de un dels caps de la fàbrica, i guanyava uns dinerets.

18. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

ROSANA
 Ja des que vas anar-te d'Ibi ja no vas tornar a escola, no? Què vas fer al tornar a Ibi?

Mª ROSA
 No, em vaig ajuntar amb les meues germanes i vaig buscar una nina de cartó que tenia de xicoteta però quan la vaig trobar de la humitat s'havia desbaratat. Que malament em va saber amb el que m'agradava aqueixa nina.

ROSANA

A mi mai m'han agradat les nines,
ja ho saps, pero si les que tinc
ara en la vitrina del meu quarto
les pasara alguna cosa me donaba un
mal.

I ja va ser quan vas coneixer al
iaio, no? Com va ser?

Mª ROSA

Jo jugava en les meues amigues en
San Pascual i ell i els seus amics
ens tiraven pedres per a cridar-nos
l'atenció....

19. EXT. ERMITES D'IBI - DIA

Apareixen imatges de les tres Ermites d'Ibi (Santa Lluçia,
Sant Pasqual i Sant Miguel) des d'on es pot veure el poble i
lloc al qual abans anaven molts joves a passar l'estona.

De les Ermites passem a imatges de parelles passejant, tant
heterosexuals com homosexuals

Mª ROSA (OFF)

Comencem a eixir però mantenint les
distàncies, en aquells temps no era
com ara, una vegada un fotògraf ens
va enxampar pel carrer i ens va
preguntar si podia fer-nos una
foto, vam accedir i eixim agafant-
nos de la mà, aqueixa foto la vaig
amagar i fins fa pocs anys les
meues germanes no sabien de la seua
existència.

20. INT. CASA ANTIGA - NIT

Veiem, en una habitació il·luminada per un llum en la tauleta
de nit una xica jove traient d'un calaix molt amagada una
fotografia.

21. EXT. PORT D'ALACANT - DIA

Imatges d'un vaixell en un port i fotos de l'avi amb el
vestit de la mili i de llavors. Aqueixes imatges es mesclen
amb un pla d'una dona llegint una carta il·luminada per una
xicoteta llum d'una taula, a penes es veu la seua figura.

Mª ROSA (OFF)

Després va arribar el moment en el
qual el iaio s'anara a la mili. Va
estar dos anys i escaig en un
vaixell i m'enviava cartes.

22. INT. HABITACIÓ CASA ANTIGA - DIA

Una xica llig emocionada una carta.

Mª ROSA (OFF)

Quina vergonya passava cada vegada que el carter arribava, com el iaio es cognomena Amor el carter sempre arribava cantant "Amor de mis amores", jo baixava corrent a recollir la carta perquè callara que les meues germanes no li escortaren.

23. INT. FÀBRICA RICO IBI - DIA

Apareixen imatges de la fàbrica RICO abandonada amb totes les màquines per al mig.

Mª ROSA (OFF)

Mentre treballava en una fàbrica de joguets, quan pel fred se'ns tallaven les cames pels genolls just per on ens arribava la falda, una encarregada a vegades ens deixava calfar-nos una mica abans de treballar, altres vegades no podíem i algunes treballadores tenien menys sort encara. També m'amagava rosegons de pa en un calaix de l'encuny i les rates li pegaven mossegades.

24. EXT. ESGLÉSIA D'IBI - DIA

Sonen les campanes d'unes noces en una església. Imatges d'una església.

Mª ROSA (OFF)

Al març de 1964 em vaig casar amb el iaio i ens vam anar a viure junts.

25. INT. CASA ANTIGA - DIA

Imatges d'una casa antiga, un bressol i llits, sona cridòria de xiquets i un bebé plorant.

Mª ROSA (OFF)

I al poquet vaig tindre ja al tio Jose, després a la tía Mayte i a ta mare.

26. EXT. PLATJA SANTA POLA - DIA

Platja i famílies en ella.

ROSANA (OFF)

En aqueix moment ja teníeu la caseta o què féieu a l'estiu?

Mª ROSA (OFF)

Abans de tindre la caseta els estius anabem a la platja llisa a Santa Pola. Allí vam perdre primer a el tío Jose i després a la tia Mayte, hi ha una foto de quan trobem a la teua tia perquè ella estava molt tranquil·la, no s'havia assabentat de res, amb l'atabalats que ens vam veure nosaltres. El tío si que el va passar malament.

27. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

Mª Rosa s'alça i agafa una caixa i un àlbum d'un armari del saló, torna a asseure's i rebusca en la caixa, saca la foto de Mayte de xicoteta a la platja i l'ensenya.

ROSANA

Ay quina monada la tía!

28. INT. CASA ANTIGA - DIA

La mateixa habitació que hem vist amb un bressol anteriorment i un munt de mocadors amb brodats tirats pel sòl.

Mª ROSA (OFF)

La teua tia era un bitxet, quan era molt xicoteta estant en el seu bressol s'arrossegava fins a uns calaixos per a obrir un i agafar tots els mocadors passar-se'ls per la cara i tirar-los al sòl. Ella no es ficava el dit en la boca o un xupló ella era sempre un tros de tela que els deixava tots amb la forma.

29. EXT . CARRERS D'IBI - DIA

Un xiquet amb unes barres de pa i després amb una motxilla caminant pel carrer.

Mª ROSA (OFF)

El tío era mes tranquil·let i m'ajudava molt ja quan era molt xicotet, tot el que necessitava li ho feia, als matins des de ben xicotet era ell el que anava pel pa i li tocava anar-se només la meitat del recorregut al col·legi perquè jo havia de portar a Mayte i Ana a un altre.

30. INT. CASA ANTIGA - DIA

Habitació de la casa antiga amb ninots tots en fila.

ROSANA (OFF)

I ma mare?

Mª ROSA (OFF)

Ta mare era més tranquil·la que Mayte, li agradava jugar amb nines i amb els recortables que posava de cara la paret perquè deia que havia castigat jugant a ser professora. Sempre estava castigant-los.

31. INT. CASA MODERNA - DIA

Una altra habitació diferent amb ninots en una vitrina més moderna.

ROSANA (OFF)

Encara continua col·leccionant nines. I la obsesio per el xocolate que tenen els tres?

32. INT. SALÓ Mª ROSA - VESPRADA

Mª Rosa riu. Mentres compta gesticula sobre el que està dient.

Mª ROSA

Mare meua jo els amagava el xocolate que solament podien menjar els divendres. Una volta em va fer molta gràcia, era diumenge i estava acostada que el iaio no volia que matinara.

De sobte escoltem la porta i veiem un pirret anar als peus del llit, traure el orinal, pixar i anar-se, nosaltres no gosavem dir res ni moure'ns. Quin riure.

(MÁS)

Mª ROSA (CONT.)

Em vaig alçar a veure a on anava aqueixa xiqueta i veig com el teu tio i la teua tia jugaven a beure xocolate amb les tasses del saló. No se quina edat tenien per que crec que ta mare no estava.....

Rosana riu.

33. INT. CASA ANTIGA - DIA

Apareix un telèfon antic, una dona tocant el timbre en un portal, un saló amb televisor antic i un sofà afonat.

ROSANA (OFF)

Iaia, vai ser dels primers a tindre telèfon i televisor en el veïnat?

Mª ROSA (OFF)

Si i molts veïns me demanaven usar-ho per a demanar el butà i coses així. També vam ser dels primers a tindre televisor i va arribar a trencar-se el sofà de tanta gent que venia a veure'l. Em va tocar posar-li una fusta perquè fora més resistent.

34. INT. CASA ANTIGA - NIT

Una butaca i un llum al costat, hi ha una dona teixint il·luminada pel llum.

ROSANA (OFF)

I sempre has fet peucs com els que fas sempre per a tots que nos dones en arribar Nadal?

Mª ROSA (OFF)

Quan ta mare i els tios eren xicotets jo les feia tota la roba. Em quedava l'última a la nit mentre cosia o teixia alguna cosa.

35. EXT. TERRENYS - DIA

Plans d'uns terrenys i uns homes treballant en ell i una dona servint aigua.

ROSANA (OFF)

I després ja si va arribar la caseta i vai començar a construir-la poquet a poquet, no?

Mª ROSA (OFF)

En 1968 la inaugurem, havíem repartit els terrenys entre la meua germana Herminia i jo per que Tere no volia.

So de gent mentre es veu una taula amb moltes cadires enmig d'uns terrenys.

Mª ROSA (OFF) (CONT'D)

Sempre la teníem plena de gent, al principi per els que ajudaven al iaio a construir-la i després per els amics que pujaven.

36. INT. SALÓ Mª ROSA - FOSQUEJANT

En el saló amb fotos repartides sobre la taula, Mª ROSA s'alça i tanca una mica la cortina.

Mª ROSA

Rosana, encén la llum que ens vegem les cares.

ROSANA

Que prompte s'ha fet de nit.

ROSANA s'alça de la butaca i encén la llum que il·lumina tot el saló. Mª ROSA està mirant per la finestra, de sobte sona una explosió de fons.

Mª ROSA

En aquells dies va ser quan va explotar la fàbrica, semblava que plovia cendra, després van pujar els taüts per aquest carrer, donava molta sensació.

ROSANA

Quina fàbrica?

Les dues tornen a asseure's en les butaques.

Mª ROSA

Què no ho saps? va morir molta gent, feien pastetes de les pistoles de joguet. Es veu que va saltar una espurna...

ROSANA

No ho sabia...

Després d'un silenci, ROSANA veu una foto dels tres fills de M^aROSA i un bebé, el quart fill.

ROSANA

I ja va néixer el terratrémol de Javi, no iaia?

Mª ROSA

Ay Javi, buscàvem un germanet per a Jose però jo crec que va arribar un poquet tard... el tío ja tenia 11 anys.

Era un terratrémol, i continua sent-ho, li agradava molt estudiar i jugava el que podia amb els seus germans majors. Fins que els seus germans es van casar.

Ensenya les fotos de les noces dels tres fills que es van casar junts el mateix dia.

37. INT. CASA ANTIGA - NIT

Habitacions amb llits fets i silenci. Veiem una porta d'una habitació amb la porta tancada i sona un plor ofegat.

Mª ROSA (OFF)

Quan arribem a casa Javi es va tancar en el quart a plorar. En un dia s'havia quedat sense germans a casa.

Imatges d'arxiu d'edicions d'Eurovisió dels anys 90.

ROSANA (OFF)

Però ell s'entretenia fàcilment, li ha encantat sempre Eurovisió i es muntava els seus espectacles ja de xicotet, no?

ROSANA riu.

Un saló adornat amb banderes de països europeus i dues butaques de cara al televisor. Un paquet de roses en una taula.

Mª ROSA (OFF)

S'entretenia fent banderetes de cada país per a penjar-les el dia de la final i ens asseia per a veure'l amb ell. I després quan arribava El Salvador pujava amb els seus amics al camp i muntava un espectacle per a tots.

38. INT. CASA ANTIGA - DIA

Saló amb una taula molt llarga, cadires i so de xiquets rondant i adults parlant.

ROSANA (OFF)

La primera a arribar vaig ser jo i després ja la resta de tribu, com deia el iaio.

39. INT. HABITACIONS CASA DE CAMP - DIA

Apareixen unes habitacions amb joguets, contes i de colors vius.

Mª ROSA (OFF)

I en estiu tots al campo, sobre tot vosaltres tres i la tía Mayte, el tío Juan Carlos, Maytetes y Carlos.

40. INT. SALÓ Mª ROSA - FOSQUEJANT

En el saló ja sol il·luminat per la llum del llum i de l'habitació.

ROSANA

Iaia, com va ser saber que Javi era gay? Com va ser rebre la noticia?

Mª ROSA

No farà molts anys vaig ser amb el iaio a València que ens havia convidat el teu oncle Javi i ens va contar que era gai. Va ser tota una sorpresa per a nosaltres. Jo crec que el iaio no estava tan sorprés com jo. Però jo m'alegre que ara es veja com una cosa natural.

ROSANA

Encara hi ha gent que no ho entén però si, ara hi ha moltíssima més llibertat. I iaia, el iaio jo ja ho recorde malalt, quan va començar a tindre els pitos com vosaltres dieu?

Mª ROSA

Nosaltres pensem que va caure dolent quan es va trencar el braç i es va anar a València al fet que li operaren, arran d'ací va començar a trobar-se malament i en uns anys ja li van dir que era Hepatitis el que tenia perquè coincidia amb un brot que s'havia donat a l'hospital de València en l'època que ell va estar amb això del braç.

ROSANA

Trobes a faltar al iaio?

Mª ROSA

Moltíssim.

Breu pausa. ROSANA mira cap a CHISPO que està en la gàbia al seu.

ROSANA (CONT'D)

Ay iaia ten recordes de Airuset?
Com va ser trobar-ho?

41. EXT. JARDÍ RESTAURANT BANYERES - DIA

Als peus d'un arbre se sent piular a un teuladí. Sonen més ocells. Una gàbia buida.

Mª ROSA (OFF)

Això va ser a Banyeres de Mariola, vam estar cuidant-ho tot l'estiu, ell va arribar un moment que anava i tornava com volia.

42. INT. SALÓ CASA DE CAMP - DIA

En una columna hi ha una gàbia i s'escolta el moviment d'ales d'un periquito, una taula amb un got amb aigua, la baralla espanyola repartida en la taula per a cinc jugadors i monedes de cèntims en munts.

ROSANA

I després Javi te va regalar a Chispa, un periquito com Chispo. Que el deixaves lliure per casa i per la caseta.

Mª ROSA

Si, això ja ho has viscut tu, els dies que feia calor es posava al meu cap quan bevia aigua i baixava al got i ficava les seues ales per a refrescar-se.

S'escolta el xipollege d'aigua. Una moneda d'un cèntim cau a terra i s'escolta el so quan toca el sòl.

Mª ROSA (CONT'D)

També et recordes jugant a les cartes que li agradava agafar els cèntims que deixàvem per la taula i les deixava caure de la taula i posava la cara de perfil?

ROSANA

Imaginàvem que li agradava sentir el so de com tocava el sòl la moneda.

43. EXT. TERRENYS CASA DE CAMP - DIA

Un pi molt alt i se sent piular i algú cridant a CHISPA, una xicoteta piscina.

Mª ROSA (OFF)

Un dia es va escapar, el trobem però estava en un arbre molt alt i no aconseguim que baixara. El més curiós va ser que, unes setmanes més tard, em vaig trobar en la piscina un altre periquito semblant. Què fort, i damunt que es deixara agafar.

ROSANA (OFF)

Que fort que fores tú precisament la que trobara a Chispo després d'haver perdut a Chispa.

44. INT. SALÓ Mª ROSA - NIT

Estan les dues ara assegudes en la taula redona on han berenat veient a CHISPO.

Mª ROSA

A aquest ja no ho deixe eixir fora. Y es un tufón, quan m'en vaig a qualsevol lloc després està ell de cara a la paret.

ROSANA està molestant a CHISPO a través de la gàbia.

Mª ROSA (CONT'D)

Vols deixar-ho al pobret que està tranquil·let?

ROSANA riu.

ROSANA

Ara Chispo es el que te fa
companyia iaia, encara que sempre
que pots nos juntes a tots en ta
casa.

Mª ROSA s'asseu en la butaca, es col·loca la manta que té a
un costat de la butaca damunt de les cames.

Mª ROSA

Eixos moments són els que em queden
i em fan riure.

ROSANA

I les partidetes en les amigues a
les cartes no?

Mª ROSA

Si això també. La setmana passada
vaig guanyar jo.

ROSANA

Si, guanya molts per a poder
guanyar-te nosaltres en la caseta.

45. INT - CASA Mª ROSA - NIT

Recorrem la casa de Mª ROSA, elles continuen parlant però
s'escolten llunyanes, els quadres que adornen totes les
prestatgeries i parets, les habitacions que van ser dels seus
fills, la seua habitació, la cuina i la saleta en la qual es
reuneix la família. S'escolta gent riure's i parlant els uns
amb els altres.

46. ANIMACIÓ - CRÈDITS FINALS

Al costat de taulells del refranyer espanyol que hem vist
penjats en parets de les cases que hem representat apareixen
els títols de crèdit i al final un dibuix de la família amb
Mª Rosa al mig.